

במוט' בניקוד פת"ח שפירושו שהוא אותו מוט הנודע דהיינו שהוא הזמורה שהם כרתו בכדי

לשאת בו את האשכול (יהל אור).

המרגלים רצו להרוג את יהושוע וכלב בקנאתם שלהם יש חלק בארץ

**מִכָּאֵן יָדְעוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכִלְבַּי, דְּאֵינֻן אֶתְחַזְּיִין לְמִיֶּעַל
לְאַרְעָא, וְלִמְהוּי לֹון בְּהַ חֶלֶק וְאַחֲסָנָא** ומכאן ידעו

יהושע וכלב שהם אלו הראויים להיכנס אל הארץ ושיהיה להם חלק ונחלה בתוכה כי הם

ראו שיש להם שייכות בפירותיה. **עַד דְּהוּוּ אֶתְיִין אֲמַלְכוּ עַלִייהוּ**

כְּלָהוּ, קָאִים כְּלָב בְּאִיבָא, אָמַר אִיבָא אִיבָא, אִי בְּגִינְךָ

אֲנִן מִתְקַטְלִין, מַה אֲנִן בְּחֻלְקְךָ ובעוד שהם היו הולכים בדרך נמלכו

ונתייעצו עליהם כל המרגלים בכדי להורגם מאחר שהם קינאו בהם ע"י שרק הם יכלו

לשאתו ואז קם כלב כנגד פרי האשכול ואמר פרי פרי אם בשבילך אנו נהרגים איך אנחנו

נהיה בחלקך. **מִיֶּד קָלִיל גְּרַמְיָהּ. וַיְהִיבוּ לֹון** ולכן מיד האשכול הקליל

את עצמו ויהושע וכלב נתנו להם לסוחבו ומשום כך כתוב שהמרגלים אמרו 'זוה פריה' כי

ע"כ הם יכלו לשאת את האשכול ולומר שזה פריה (יהל אור).

יהושוע וכלב המשיכו להרים את האשכול עד שהגיעו לעם ישראל

רְבִי אֶלְעָזָר אָמַר, לָא יְהִיבוּ לְאַחֲרֵי, דְּהָא פְּתִיב וַיִּשְׁאַהוּ

בְּמוֹט, וְכִתִּיב בְּשָׁנִים, וּבְכִלְהוּ לָא הוּוּ שָׁנִים

כְּוֹתִייהוּ אולם רבי אלעזר חולק ואומר שהם לא נתנו למרגלים האחרים לשאת את

האשכול מאחר שהם רצו לקיים את מצוות משה שאמר להם 'ולקחתם מפרי הארץ' והראיה שרק הם נשאו אותו הוא מזה שכתוב 'וישאוהו במוט' וכ"כ 'בשנים' שהם יהושע וכלב כי מש"כ 'בשנים' פירושו השנים המובחרים ולא היה בין המרגלים שני אנשים מובחרים כמו יהושע וכלב לכן מש"כ 'בשנים' הכוונה יהושע וכלב. **וּמִכָּאֵן אֹלֵיף יְהוֹשֻׁעַ לְבַתֵּר, דְּכִתִּיב, (יהושע ב) וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן מִן הַשְּׂטִיִּים שְׁנַיִם אַנְשִׁים מְרַגְלִים. וְהֵנִי שְׁנַיִם הָאֵל אֹקְמוּהָ קַדְמָאֵי** ומכאן למד יהושע אח"כ בכניסתו לארץ לשלוח רק שני מרגלים כמש"כ 'וישלח יהושע וגו' שנים אנשים מרגלים' כי אלו השנים כבר ביארהו הקדמונים שהם היו כלב ופנחס [נה]. **וְכֵד מָטוּ לְגַבִּיּהוּ דִּישְׂרָאֵל, יַהֲבוּ לוּז, וְאֵינּוֹן אֲשֶׁת־אֲרוֹ, וְעַבְדוּ גַרְמִיּהוּ שִׁירָיִים** וכאשר הגיעו יהושע וכלב אל עם ישראל הם נתנו את האשכול למרגלים והם נשארו מאחור ועשו את עצמם ע"י ענוונותם בבחינת שירים וטפלים אל המרגלים ולא בגלל שהם ייראו מהם (יהל אור).

המרגלים זכו להנצל מהענקים בזכות המטה של משה או בזכות שם קדוש **רְבִי יִצְחָק אָמַר, כִּד הָוּוּ מָטָאן לְגַבִּיּהוּ דִּאֵינּוֹן עֲנָקִים, הָוּוּ שְׁוֹיִין הֵהוּא חוּטְרָא דְמֹשֶׁה קַמִּיּהוּ, וְאֲשֶׁת־זִיבּוּ** רבי יצחק אמר שכאשר הגיעו המרגלים לגבי אלו הענקים אז הם היו

אור הרשב"י

[נה] כדאיתא במדרש רבה בפרשת שלח, רבותינו אלו פנחס וכלב והלכו ונתנו נפשם וישלח יהושע בן נון מן השטים שנים מי היו שנו והצליחו בשליחותן.

הלימוד היומי

לענין ר' יוסף משה עדס בן חיה אסתר זעוק"ל

שמים את מטה משה לפניהם ועי"כ הם היו ניצולים. **וּמִנֶּלֶן דִּהְיוּא חוֹטְרָא**
יְהִיב לֹון ומנין לנו שמשה הביא להם את המטה שלו. **הָדָא הוּא דְכְתִיב,**
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב. פְּתִיב הָכָא עֲלוּ זֶה, וְכְתִיב
הָתָם (שמות ד) וְאֵת הַמֶּטֶה הַזֶּה וְגו', וּבְגִינִיה אֲשֶׁתִּיבוּ אֵלָא
הוא נלמד זה זה מגזירה שווה כי זהו מש"כ ויאמר עליהם עלו 'זה' בנגב, וכתוב אחר אומר
ואת המטה הזה, וע"י המטה הם זכו להינצל מהענקים. **דְּאִי תֵימָא הַיְי**
עֲנֻקֵיָא שְׁבָקִי לֹון כי אם תאמר שאלו הענקים הניחו להם ללכת בארץ כרצונם.
אֵלָא אָתוּ לְנִסְכָּא לֹון, וְהוּוּ שְׁוִיין לְקַמֵייהוּ הֵהוּא
חוֹטְרָא, וּמִשְׁתִּיבוּ (ס"א ומש"מטי) מְקַמֵייהוּ לא היה הדבר כן אלא הם
באו לקחת ולתפוס אותם ואז הם היו שמים את מטה משה לפניהם ועי"כ הם יכלו להשתמש
מהם. **רְבִי יְהוּדָה אָמַר, מְסוֹרֶת שְׁמָא קְדִישָׁא מְסַר לֹון**
מִשָּׁה, וּבְגִינִיה אֲשֶׁתִּיבוּ מְנִייהוּ אולם רבי יהודה אומר שאת המסורת
של השם הקדוש שנמסר למשה בסיני את זה הוא מסר להם ובגללו הם ניצלו דהיינו שהוא
סוד שם בן י"ב אותיות כמנין 'זה' היוצא מהפסוק 'עלו זה בנגב' [נו] (הרמ"ז).

אור הרשב"י

עלינו בתורתו יתברך שמו אשר היה להפליא
וכאשר ראו אז שאין שמחתו במילואו וטובו כל
כך כהרגלו שאלו פיו הקדוש על זה ולא רצה
להשיב והפצירו בו מאוד לא יכול להתאפק
אמר מוכרחני לגלות לכם מה שאין דרכי
מעולם בזה לקיים מה שאמרו דאנה בלב איש
ישיחנה לאחרים כי בזו הלילה בא אלי אליהו
(כמדומה בזכרוני שאמרו משמו שהיה אליהו

[נו] ובענין שם בן י"ב היוצא מהפסוק עלו זה
בנגב הביא על כך מעשה הגר"ח מוואלווין
בהקדמתו לביאור הגר"א לספרא דצניעותא
וז"ל: שהנה פעם אחד ביום א' של פסח הוו
יתבי נביה (הנאון מוילנא) תרי תלמידיו
מתלמידיו החשובים ומאשר היו יודעים זה
דרכו בקודש מעולם הפלגת שמחתו וחדות ה'
מעוזו אשר היה שש ושמה ביום טוב כמצווה

הלימוד היומיומי

לענין ר' יוסף משה עדס בן חיה אסתר זעוק"ל

נפילים ענקים רפאים כולם האריכו ימים

רְבִי חֵיִיא אָמַר, תִּלְתְּ שָׁמָּה אֶקְרוּן, נְפִילִים. עֲנָקִים.

רְפָאִים. וְכִלְהוּ אוֹרְכֵי יוֹמֵי רְבִי חֵיִיא אָמַר שֶׁאֵלּוּ הָעֲנָקִים נִקְרְאוּ

בשלושה שמות שהם נפילים ענקים רפאים וכולם האריכו ימים עד אותו הזמן. **נְפִילִין**

אֶקְרוּן בְּקִדְמִיתָא כי בתחילה שהקב"ה הפיל את עז"א ועז"ל מהשמים שאז

הם התלבשו בגוף הם נקראו נפילים, **לְבַתֵּר כֹּד אֶתְחַבְּרוּן בְּבִנְת בְּנֵי**

נְשָׂא, וְאוֹלִידוּ מִנֵּיהוּ, אֶקְרוּן עֲנָקִים ואח"כ כאשר הם התחתנו עם

בנות הארץ והולידו מהם הבנים נקראו ענקים (רמ"ק). **לְבַתֵּר דִּהוּוּ אוֹלֵי**

וְשָׂטָאן בְּהַאי עֲלָמָא, וּמִתְרַפֵּיין מִהֵהוּא דְלַעֲיִלָּא, אֶקְרוּן

רְפָאִים ואח"כ שהם היו הולכים ומשוטטים בעולם זמן רב שע"כ הם נרפו משורשם

העליון ע"י שהם התערבו בזרע אדם אז הם היו נקראים רפאים ע"ש שנרפה ונחלש כח

המלאכים שהיה בהם (רמ"ק, יהל אור).

אור הרשב"י

יחזיר לרבינו את אבידתו ואחר זמן מה שאלו אחד מהם אם כבר הוחזרה לו אבידתו והשיב ברוך השם שנתגלו לי שנית והמה כ"ב מאות וס' אופנים וכאשר ידעתי מפני מה נתעלמו ממני כן אני יודע מפני מה נתגלו לי שנית ואמר לו שבאופן אחד מהם אני יודע כחות כל הבריות וכל אבר מה עניינו.

ואפשר חד ממתבתין עילאין וגילה לי עניינים וחידושים נוראים אין חקר בשם י"ב על פסוק עלו זה בנגב ובעמדי בבוקר מרוב הפלגת השמחה לא יכולתי להתאפק והרהרתי בהם קודם ברכת התורה ונענשתי שתיכף נתעלמו ממני ואינם (והוא לפי שימתו הנקיה בשו"ע או"ח שגם הרהור בדברי תורה נאסר קודם ברכת התורה) ונחמוהו וברכו לו השם יתברך

הלימוד היומי

לע"נ ר' יוסף משה עדס בן חיה אסתר זעוק"ל